

การติดตามการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในกลุ่มป่าแก่งกระจาน

Monitoring and Land Use Changes in Kaeng-Krachan

Forest Group

นางสาวชมภูนุช โสดาจันทร์¹

นายสมยศ แสงนิล³

นางสุทธาทิพย์ ช่อมะลิ⁶

นางอชฎา ชิตโชติ⁴

นายคำรณ สั่งษ์สวน⁷

นายสุจินต์ ชันติสมบูรณ์²

นายบุศรินทร์ จินดาลัย⁵

นายพิศิษฐ์ เจริญสุข⁸

Abstract

Kaeng Krachan Forest Complex covers a vast forest area of 4 protected areas which are rich in biodiversity included Kuiburi National Park, Kaeng Krachan National Park, Chalerm Prakiat Thai Prachan National Park and Mae Nam Pa Chi Wildlife Sanctuary located in Changwat Prachuap Khiri Khan, Phetchaburi and Ratchaburi. Monitoring of land use change in Kaeng Krachan Forest Complex was carried out during 2008 – 2009 using satellite data from Landsat7 acquired in 2000, 2004 and from SPOT5 acquired in 2006. The study aimed to estimate change of land use. It is found that in 2000, 2004 and 2006 the existing forest areas of Kaeng Krachan Forest Complex were 90.88–95.40, 90.86–95.40 and 88.84–98.60 and non forest area were 4.60–9.12, 4.60–9.14, 1.40–11.16 , respectively. The result also revealed that the change of forest areas by protected areas during 2000 to 2004 were as followed : Chalerm Prakiat Thai Prachan National Park had no change, Kaeng krachan National Park's 0.55 sq.km. increased, Kuiburi's 5.15 sq.km. decreased and Mae Nam Pa Chi wildlife sanctuary 0.19 sq.km. increased. During 2004 to 2006 the change of forest areas of Chalerm Prakiat Thai Prachan National Park 4.40 sq.km. increased, Kaeng krachan National Park's 14.73 sq.km. increased, Kuiburi's 32.91 sq.km. decreased and Mae Nam Pa Chi wildlife sanctuary 20.65 sq.km. increased, respectively.

Keyword: Monitoring, Land use, Land cover, Kaeng-Krachan Forest Group, Ratchaburi

¹นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

²นักวิชาการแผนที่ภาพถ่ายชำนาญการพิเศษ สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

³นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

⁴นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

⁵นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

⁶นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

⁷นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

⁸นายช่างสำรวจชำนาญงาน สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

บทคัดย่อ

การติดตามการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในกลุ่มป่าแก่งกระจาน ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2552 ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรี อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน พื้นที่เตรียมประกาศอุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี ท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงและการใช้ประโยชน์ที่ดินในกลุ่มป่าแก่งกระจาน รวมถึงปัญหาและปัจจัยที่เป็นสาเหตุ โดยใช้ภาพถ่ายจากดาวเทียม LANDSAT 7 ปี พ.ศ. 2543 พ.ศ. 2547 และภาพถ่ายดาวเทียม SPOT พ.ศ. 2549 พบว่าพื้นที่อนุรักษ์ทั้ง 4 แห่งดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2543 ประกอบด้วยพื้นที่ป่าร้อยละ 90.88 - 95.40 พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าร้อยละ 4.60 - 9.12 ปี พ.ศ. 2547 พื้นที่ป่าร้อยละ 90.86 - 95.40 พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าร้อยละ 4.60 - 9.14 ปี พ.ศ. 2549 พื้นที่ป่าร้อยละ 88.84 - 98.60 พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าร้อยละ 1.40 - 11.16 และจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยการนำข้อมูลของพื้นที่แต่ละแห่งในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมาซ้อนทับ เพื่อดูผลการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินพบว่า อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจันมีการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่า ดังนี้ ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2547 พื้นที่ป่าไม่มี การเปลี่ยนแปลง ระหว่างปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2549 พื้นที่ป่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น 4.04 ตารางกิโลเมตร อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานมีการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าระหว่างปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2547 โดยพื้นที่ลดลง 0.55 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 0.02 ระหว่างปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2549 พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น 14.73 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.47 อุทยานแห่งชาติกุยบุรีมีการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่า ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2547 โดยพื้นที่ป่าลดลง 5.15 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 0.52 พื้นที่ป่าระหว่างปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2549 ลดลง 32.91 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 3.33 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี มีการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าระหว่างปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2547 โดยมีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น 0.19 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 0.04 ระหว่างปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2549 พื้นที่ป่ามีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 20.65 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.12

คำหลัก: การติดตามการเปลี่ยนแปลง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

กลุ่มป่าแก่งกระจาน